

WPROWADZENIE

Budżet Województwa Zachodniopomorskiego, przyjęty uchwałą Nr IV/23/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z 31 stycznia 2011 roku w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2011 rok, **obejmuje dochody i wydatki województwa, dochody własne jednostek budżetowych i finansowane nimi wydatki, przychody i wydatki samorządowego zakładu budżetowego.**

Dane liczbowe ilustrujące wykonanie powyższych wielkości w **2011 roku**, na tle planu po zmianach wprowadzonych **do 31 grudnia 2011 roku** uchwałami Sejmiku i Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, zestawiono w załącznikach Nr 1 – 7 do niniejszego sprawozdania. Załączniki te sporządzono, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na podstawie danych zawartych w rocznych, jednostkowych i zbiorczych, sprawozdaniach budżetowych złożonych 22 lutego br.:

- Rb-27S – z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych,
- Rb-50 – o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami,
- Rb-30S – z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych,
- Rb-34S - z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- Rb-NDS - o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego.

Objaśnienia do zrealizowanych dochodów i wydatków na tle planu oraz uzyskanego wyniku finansowego, w ujęciu **syntetycznym**, zawarto poniżej w punkcie 1. części opisowej. **Szczegółowe** objaśnienia do poszczególnych załączników zawierają kolejne części opisowe informacji.

1. INFORMACJA O WYKONANIU BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W 2011 ROKU - W UJĘCIU SYNTETYCZNYM

1.1. DOCHODY

Dochody budżetu Województwa Zachodniopomorskiego wstępnie uchwalone na 2011 rok cytowaną na wstępie uchwałą Nr IV/23/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w kwocie **792.326.008 zł**, w 2011 roku **zmniejszone** zostały, per saldo, o kwotę **51.677.911 zł**, do wysokości **740.648.097 zł**.

Zmiany wielkości dochodów budżetowych polegały na ich:

1. **Z w i ę k s z e n i u** o kwotę **58.717.246 zł**, m.in. na podstawie:

1) Zawiadomień Wojewody Zachodniopomorskiego o przyznaniu Województwu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w łącznej kwocie	22.352.181 zł ,
2) Umów zawartych w celu realizacji zadań wspólnych z wpływów z tytułu dotacji i pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego w łącznej kwocie	7.223.065 zł ,
3) Umów zawartych pomiędzy Narodowym i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie udzielenia Województwu dotacji na dofinansowanie zadań w łącznej kwocie	4.126.646 zł ,

- 4) **Zawiadomienia Wojewody Zachodniopomorskiego** o przyznaniu Województwu **dotacji celowej** z budżetu państwa na **zadania własne** w kwocie **121.400 zł**,
- 5) Zawiadomień Ministra Finansów o **dotatkowych wielkościach subwencji rozdysponowanej z rezerw budżetu państwa** zwiększonej w części oświatowej oraz przekazanej jako uzupełnienie subwencji o kwotę **165.644 zł**,
- 6) Zmian dokonanych w planie dochodów z tytułu udziału w podatkach budżetu państwa PIT i CIT o kwotę **21.084.918 zł**
- 7) **Bieżącej analizy realizacji dochodów** osiągniętych w wyniku działalności jednostek (w tym głównie z tytułu otrzymywanych zwrotów dotacji przekazanych uprzednio beneficjentom projektów, zwrotu podatku VAT oraz odsetek od środków na rachunkach bankowych budżetu województwa), w łącznej kwocie **3.643.392 zł**,
- 2. Zmniejszeniu** o kwotę **110.395.157 zł** na podstawie
- 1) Zmian dokonanych w **umowach na realizację przedsięwzięć finansowanych ze środków budżetu państwa i UE**, głównie z zakresu przebudowy i modernizacji dróg o kwotę **73.726.383 zł**,
- 2) Zmian dokonanych w **umowach na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków UE**, głównie z zakresu przebudowy i modernizacji dróg w ramach IW INTERREG IVA o kwotę **17.935.470 zł**,
- 3) **Bieżącej analizy realizacji dochodów** osiągniętych z tytułu sprzedaży nieruchomości o kwotę **17.689.321 zł**,
- 4) Zawiadomienia Ministra Finansów o **ostatecznej wielkości subwencji zaplanowanej w budżecie państwa na rok 2011** zmniejszonej w części oświatowej dla samorządu województwa o kwotę **1.043.983 zł**,

Zmiany, o których mowa w pkt. 1 i 2 wprowadzone zostały do planu stosownymi uchwałami Sejmiku, bądź Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego. Zbiorcze zestawienie zmian w planie dochodów ujęto w *tabeli nr 1*.

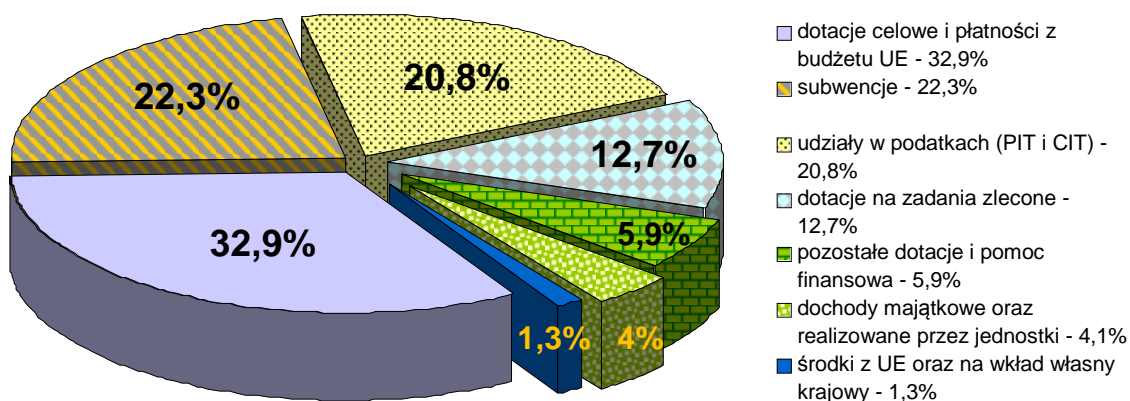
Zaplanowane dochody budżetowe w 2011 roku wykonane zostały w wysokości 743.116.797 zł, co stanowi 100,3 % planu rocznego po zmianach.

Dane liczbowe ilustrujące **wykonanie dochodów** w 2011 roku na tle planu po zmianach, a w ramach tego w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji budżetowej, *zestawiono w załączniku Nr 1 do niniejszego sprawozdania*.

Główne źródła tych dochodów uwidocznione zostały na stronie 1 wymienionego załącznika.

Strukturę dochodów zrealizowanych w 2011 roku ilustruje niżej zamieszczony wykres.

STRUKTURA WYKONANIA DOCHODÓW W 2011 ROKU

W strukturze dochodów budżetowych uzyskanych w 2011 roku:

- **dochody związane z realizacją zadań własnych** (obejmujące: *dochody własne, subwencję ogólną, dotacje z budżetu państwa i z innych źródeł*) stanowiły **87,3 %**,
- **dochody związane z realizacją zadań zleconych** stanowiły **12,7 %**.

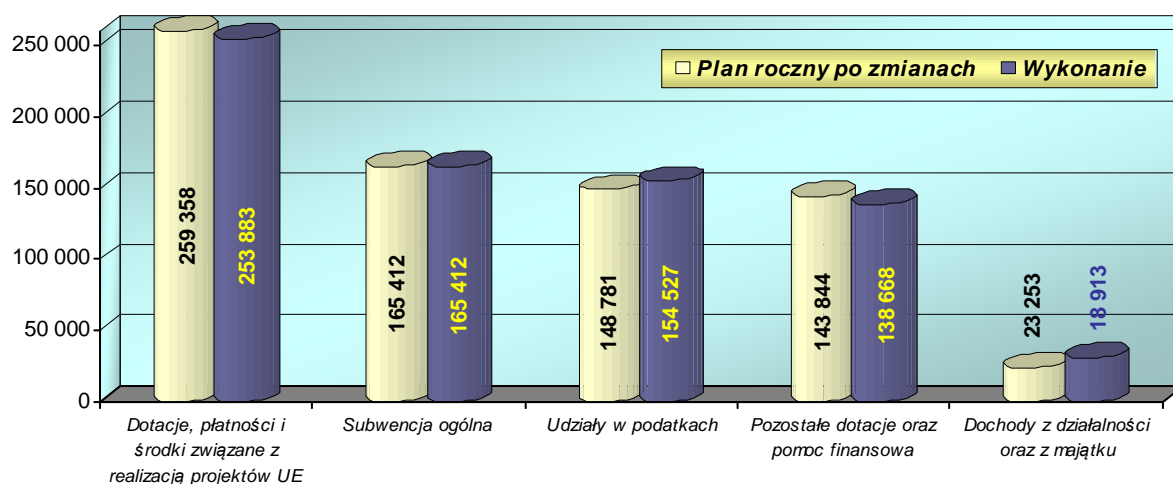
Blisko 25% zrealizowanych dochodów ogółem stanowiły **dochody własne** (w rozumieniu ustawy o dochodach j.s.t.), które wpłynęły w kwocie **185.153.683 zł**, a źródłem ich były:

- **wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym** od osób fizycznych i prawnych, stanowiące 83,5 % dochodów własnych,
- **dochody z działalności jednostek budżetowych** stanowiące 12,3% dochodów własnych,
- **dochody z majątku województwa** stanowiące 4,2% dochodów własnych.

Kwotowe wykonanie dochodów uzyskanych w 2011 r. z tytułu subwencji, dotacji, udziału w podatkach i pozostałych dochodów (tj. uzyskiwanych przez jednostki budżetowe jako wpływy z usług, dochody z majątku i środki z Unii Europejskiej), na tle rocznego planu po zmianach, przedstawiono na wykresie.

REALIZACJA DOCHODÓW W 2011 ROKU WEDŁUG GŁÓWNYCH ŹRÓDEŁ NA TLE PLANU PO ZMIANACH

w tys. zł

Oceniając realizację dochodów w 2011 roku zauważyć należy, że **dochody związane z realizacją zadań własnych** wpłynęły w kwocie **648.472.852 zł** (100,4% planu), natomiast **dotacje na zadania zlecone** wpłynęły w kwocie **94.643.945 zł** (99,9% planu). Łączna wielkość zrealizowanych dochodów była wyższa o **2.468.700 zł** od planu po zmianach.

Największe odchylenia **in plus** wystąpiły w dochodach:

- pochodzących z udziału w podatkach - w kwocie 5.745.732 zł (103,9% planu),
- uzyskiwanych z działalności jednostek budżetowych - w kwocie 6.177.029 zł (134% planu),
- ze źródeł zagranicznych i na wkład własny krajowy - w kwocie 3.236.760 zł (152,6% planu).

Zgodnie z planem zrealizowane zostały dochody ze wszystkich części subwencji ogólnej oraz jej uzupełnienia, a także większość dotacji celowych na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Odchylenia **in minus** wystąpiły w realizacji dochodów pochodzących m.in. z:

- dotacji celowych i płatności z budżetu UE na projekty, w tym głównie RPO i PO KL w kwocie - 8.711.997 zł (96,6% planu),
- dotacji z funduszy (NFOŚiGW, WFOŚiGW, FK) w kwocie - 5.051.596 zł (77,5% planu).

Odchylenia od planu, zarówno *in plus* jak i *in minus*, występujące w realizacji pozostałych dochodów województwa związane są z obowiązującymi harmonogramami przekazywania tych dochodów, umowami, względnie z procedurami refundacji wydatków bądź zaliczkowania środków na współfinansowanie projektów unijnych.

Szczegółowe objaśnienia odchyleń dochodów uzyskanych z poszczególnych źródeł od kwot planu po zmianach zamieszczono w części objaśniającej.

1.2. WYDATKI

Wydatki budżetu Województwa Zachodniopomorskiego pierwotnie uchwalone na 2011 rok cytowaną na wstępie uchwałą Nr IV/23/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z 31 stycznia 2011 roku w kwocie **1.007.282.482 zł**, w 2011 roku, **zmniejszone** zostały **per saldo** o kwotę **123.386.244 zł** do kwoty **883.896.239 zł**.

Zmiany planu wydatków następowały w dostosowaniu do zmieniających się dochodów budżetowych i faktycznych potrzeb. Podstawę zmian planowanych wydatków w trybie ich przemieszczeń pomiędzy działami, rozdziałami, bądź paragrafami klasyfikacji budżetowej, stanowiły okresowe analizy przebiegu realizacji wydatków. Szczegółowe zestawienie zmian w planie wydatków ujęto w *tabeli nr 2*, natomiast zmiany w planie wydatków na projekty współfinansowane środkami UE w *tabeli nr 3*.

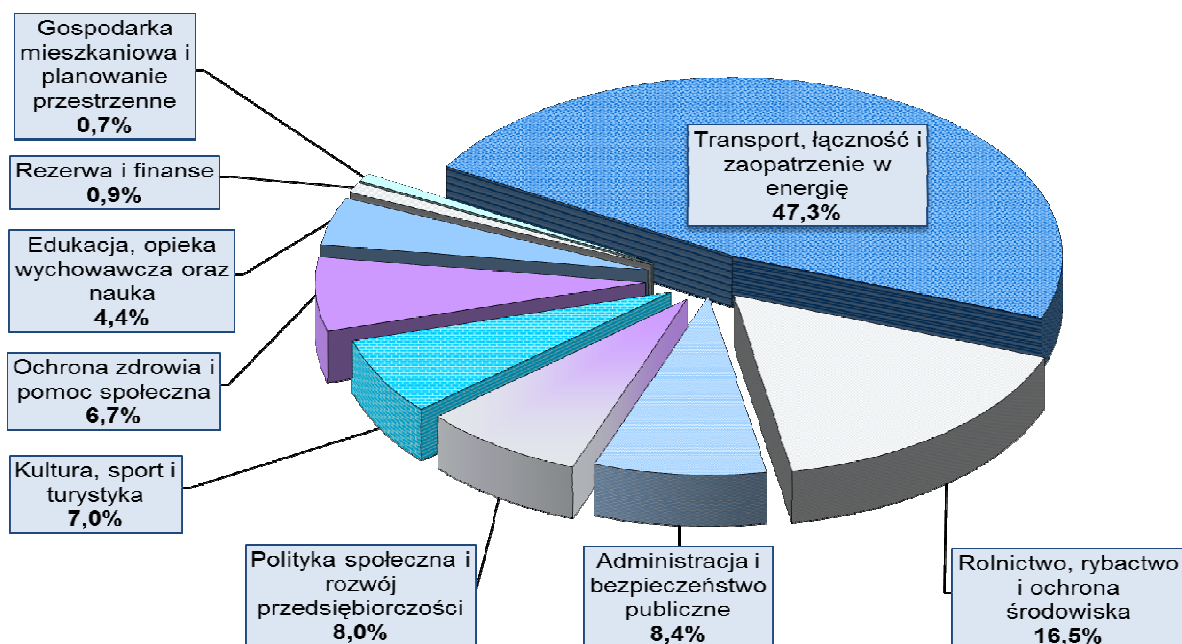
Zrealizowane wydatki budżetowe zamknęły się kwotą 852.510.112 zł, stanowiącą 96,4 % planu po zmianach.

Dane liczbowe ilustrujące wykonanie wydatków na tle planu określonego uchwałą budżetową oraz planu po zmianach, z uwzględnieniem działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, zestawiono w *załączniku Nr 2 do niniejszego sprawozdania*.

W strukturze wydatków budżetowych zrealizowanych w 2011 roku:

- *wydatki na zadania własne* stanowiły **88,9%**,
- *na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej* stanowiły **11,1%**.

STRUKTURA WYDATKÓW WYKONANYCH W 2011 ROKU WG DZIEDZIN DZIAŁANOŚCI

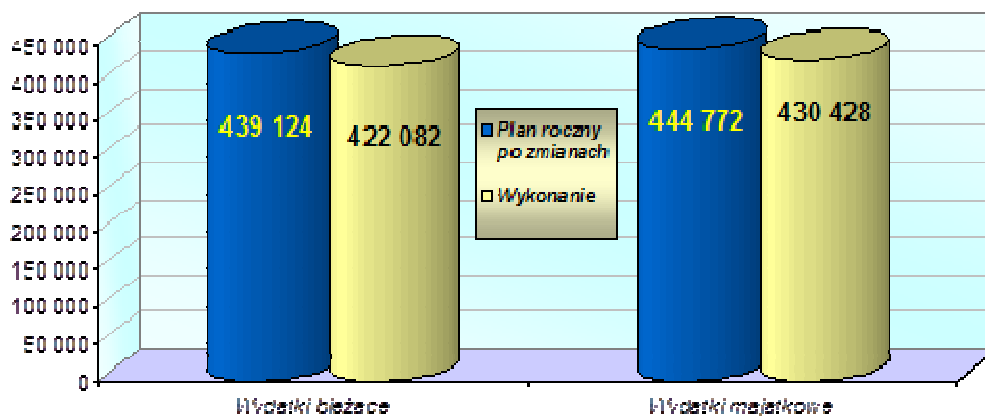
Wskaźnik wykonania **wydatków bieżących** (z uwzględnieniem dotacji na zadania bieżące) Województwa Zachodniopomorskiego na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł 96,1% planu rocznego po zmianach, a ich udział w zrealizowanych wydatkach ogółem stanowił 49,5%. **Wydatki majątkowe** charakteryzowały się nieco wyższym poziomem wykonania (96,8%) i stanowiły 50,5% ogółu zrealizowanych wydatków.

W strukturze zrealizowanych wydatków najwyższy udział miały wydatki poniesione na zadania własne w zakresie:

- **zarządzania, utrzymania, remontów i modernizacji dróg wojewódzkich** – stanowiące **29,7%**,
- **dotowania regionalnych przewozów pasażerskich kolejowych** – stanowiące **8,8%**,
- **administracji publicznej wraz z promocją** wraz z projektami współfinansowanymi środkami z UE – stanowiące **8,3%**,
- **zabezpieczenia przeciwpowodziowego i budowy urządzeń melioracji** wraz z projektami PROW i POiŚ – stanowiące **6,3%**,
- **kultury i ochrony dziedzictwa narodowego** – stanowiące **5,8%**,
- **zakupu i modernizacji taboru kolejowego** – stanowiące **4,5%**,
- **polityki społecznej** wraz z PO Kapitał Ludzki – stanowiące **4,5%**,
- **oświaty i opieki wychowawczej** – stanowiące **4,1%**,
- **rozwoju przedsiębiorczości i kadr gospodarki** wraz z PO Kapitał Ludzki – stanowiące **3,5%**.

Wykonanie wydatków na tle planu rocznego w podziale na zadania bieżące i majątkowe przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA W 2011 ROKU NA TLE PLANU PO ZMIANACH

(w tys. zł)

Wydatki wykonane w 2011 roku są niższe od planu o 31,4 mln zł. Znaczna część powstałych odchyleń, wynosząca prawie 11 mln zł, wystąpiła w wydatkach na projekty współfinansowane ze środków UE, w tym ujęte w Wieloletniej prognozie finansowej Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2036 (8,4 mln zł). Na powstanie łącznego odchylenia *in minus* wydatków wpłynęły między innymi:

- planowane na I kwartał 2012 r. finansowe rozliczenie zakończonych w ubiegłym roku prac związanych z usunięciem z terenu Województwa Zachodniopomorskiego składowisk przeterminowanych środków ochrony pn. „Likwidacja mogilników zawierających przeterminowane środki ochrony roślin znajdujących się na terenie Województwa Zachodniopomorskiego” (w związku z ustaleniem przez NFOŚiGW 45-dniowego terminu rozliczenia i przekazania dotacji), które przyczyniło się do powstania odchylenia w wysokości **5 mln zł**,
- niższa finansowa realizacja niektórych projektów w ramach RPO w zakresie modernizacji dróg w 2011 r. spowodowana została wystąpieniem robót dodatkowych („Budowa obejścia m. Trzebiatów”, „Przebudowa przejścia przez m. Sławoborze”), przedłużającymi się procedurami przetargowymi z powodu skargi oferenta, opóźnieniami w wydaniu decyzji o

realizacji inwestycji, oszczędnościami powstałymi w wyniku rozliczenia inwestycji, wpłynęła na powstanie odchylenia wynoszącego **3,3 mln zł**;

- zwroty niewykorzystanych w 2011 r. dotacji na wkład własny krajowy dla beneficjentów zewnętrznych PO Kapitał Ludzki w związku z oszczędnościami powstałymi w realizowanych i zakończonych projektach głównie w ramach działań 6.2, 7.2, 8.1 i 9.1, co przyczyniło się do powstania odchylenia w łącznej kwocie **2,2 mln zł**,
- oszczędności z tytułu wysokiej absencji chorobowej oraz licznych odwołań wykonawców w toku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektów Pomocy Technicznej PO KL, a także oszczędności w niektórych działaniach (m.in. szkolenia, zakup materiałów informacyjnych i reklamowych) realizowanych w ramach Pomocy Technicznej RPO i pozostałych projektach PO KL, co spowodowało łączne odchylenie od planu rocznego w kwocie **3,3 mln zł**,
- uzależnienie realizacji wydatków na zimowe utrzymanie dróg od warunków pogodowych, które w minionym roku były znacznie korzystniejsze i ograniczyły zakres i intensywność działań, co spowodowało odchylenie w kwocie **2,5 mln zł**,
- rezygnacja wnioskodawców z realizacji inwestycji drogowych oraz nierozliczenie zadań z uwagi na ich wykonanie niezgodne z umową dotacji w ramach przedsięwzięć w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, przyczyniły się do powstania odchylenia w kwocie **1,5 mln zł**,
- oszczędności wynikające z refundacji wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników UMWZ ze środków Pomocy Technicznej RPO, a także oszczędności powstałe w wyniku absencji chorobowej i ustawowych zwolnień podmiotowych w opłacaniu składek na Fundusz Pracy, które przyczyniły się do powstania odchylenia w kwocie **1,7 mln zł**,
- nierozdysponowanie rezerwy celowej na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz niepełne wykorzystanie rezerwy ogólnej w łącznej kwocie **3,6 mln zł**.

Szczegółowe objaśnienia odchyleń wydatków zrealizowanych na poszczególne zadania od kwot rocznego planu po zmianach zawarte zostały w części objaśniającej do niniejszego sprawozdania.

PORÓWNANIE REALIZACJI BUDŻETÓW WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W LATACH 2008-2011

Wyszczególnienie	2008 rok	2009 rok*	2010 rok	2011 rok
1	2	3	4	5
Dochody planowane wg stanu na dzień 31.12	568 308	1 085 766	757 456	740 648
Dochody wykonane na dzień 31.12	541 061	1 076 115	735 793	743 117
Wskaźnik wykonania	95,2%	99,0%	97,1%	100,3%
Wydatki planowane wg stanu na dzień 31.12	594 920	1 122 006	889 887	883 896
Wydatki wykonane na dzień 31.12	536 043	1 091 427	786 125	852 510
Wskaźnik wykonania	90,1%	97,3%	88,3%	96,4%

* budżet 2009 roku obejmował dotacje celowe finansujące wkład UE dla beneficjentów zewnętrznych

Podsumowując realizację budżetu, stwierdzić można, że wskaźnik **realizacji dochodów** wynoszący 100,3%, a więc powyżej planu uległ wzrostowi w porównaniu z latami poprzednimi. Przy czym wpływy do budżetu następowały zgodnie: ze składanym przez realizatorów zadań zapotrzebowaniem (w przypadku dotacji celowych/płatności z budżetu środków UE), z terminami wynikającymi z umów (pomoc finansowa i dotacje od j.s.t.), z terminami wynikającymi z ustaw (subwencja ogólna), a także na podstawie określonych dla podatników podatku PIT i CIT terminów płatności zaliczek na te podatki oraz ich

ostatecznego rozliczenia, które okazały się wyższe niż zaplanowane w budżecie. Istotny wpływ na wysoki wskaźnik realizacji miały również nieplanowane i ponadplanowe dochody z działalności jednostek, w tym m.in. z tytułu odsetek od środków na rachunkach bieżących i lokatach, różne opłaty, wpływy z usług oraz kary umowne i zwroty dotacji.

Realizacja wydatków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego w 2011 roku przebiegała zgodnie ze zaktualizowanym rocznym harmonogramem realizacji wydatków budżetowych oraz – dla projektów współfinansowanych ze środków UE – zgodnie z harmonogramami płatności. Wskaźnik realizacji wydatków poniżej 100% wynika w głównej mierze z wystąpienia przyczyn losowych (pogoda, nieprzewidziane roboty dodatkowe na drogach) i proceduralnych (terminy rozliczenia finansowego, zamówienia publiczne) niezależnych od działania organów samorządu województwa.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na fakt, iż wskaźniki realizacji dochodów i wydatków budżetu Województwa uległy znacznej poprawie zarówno w stosunku do 2010 r., jak i lat wcześniejszych (przy czym w 2009 r. nieco wyższa realizacja budżetu uzależniona była od uwzględnienia w nim transferów środków UE dla beneficjentów zewnętrznych), co ilustruje zamieszczone na poprzedniej stronie zestawienie porównawcze.

1.3. WYNIK FINANSOWY

W budżecie Województwa na 2011 rok (wg planu na dzień 31.12.2011 r.) założony został:

- deficyt budżetowy	w kwocie	143.248.142 zł,
- rozchody z tytułu spłaty kredytów	w kwocie	6.628.668 zł,
a źródłem ich sfinansowania miały być przychody pochodzące z:		
- kredytu bankowego	w kwocie	103.000.000 zł,
- wolnych środków pozostałych na rachunku budżetu województwa na dzień 31.12.2010 r.	w kwocie	82.213.454 zł.

Skutkiem realizacji w ubiegłym roku dochodów na poziomie 100,3% planu i wydatków na poziomie 96,5% planu, jest **ujemny wynik budżetowy** w kwocie **109.393.316 zł**, jednak znacznie niższy od planowanego na dzień 31.12.2011 r. Na pokrycie ujemnego wyniku pozyskano **przychody** z kredytu EBI zaciągniętego w wysokości **103.000.000 zł** (100% planu).

Realizacja **rozchodów** z tytułu spłaty kredytów zamknęła się na dzień 31.12.2011 r. kwotą **6.628.667 zł** (100% planu), którą przeznaczono na spłatę rat kredytów zaciągniętych w 2006 r., 2008 r., 2009 r. i 2010 r. W finalnym rozliczeniu wykonania budżetu osiągnięto **nadwyżkę środków** na rachunku budżetu w wysokości **69.191.471 zł**.

WYNIK FINANSOWY NA TLE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA W 2011 ROKU

w tys. zł

